

14 rassen aan de meet tijdens de 50^e Nimrod 2023

-door Anita Hoogendoorn-

De Nimrod, de meest prestigieuze wedstrijd van het jaar, werd dit jaar alweer voor de 50e keer georganiseerd. Een dergelijk jubileum vraagt om een viering, om een grootse aanpak. Terwijl de organisatie normaliter een samenwerking is met de provincie waar de Nimrod gehouden wordt, heeft de Commissie Jachthonden Proeven (CJP) enkele jaren geleden al besloten de organisatie van deze jubileum editie geheel zelf voor haar rekening te nemen.

Keurmeester Rens Joossen kijkt op zijn stopwatch om de tijd van proef C in te laten gaan terwijl Joep Brosky zijn Golden uit stuurt

De bedoeling is om het evenement memorabel te maken, dat het bezoeken ervan de moeite waard is, en dat het publiek het werk door de deelnemende combinaties kan zien.

De voorbereiding is intensief en niet te onderschatten. Bezoekers zien slechts de activiteiten op een dag, maar er zijn zoveel aspecten die weken tot wel een jaar aan voorbereiding vragen.

Een blik in het programma-boekje geeft al een indicatie van de hoeveelheid werk. De organisatie bestaat uit keurmeesters, wedstrijdleiding, financiering en communicatie, social media en vormgeving, redactie, ontwerp en vormgeving, styling, begeleiding van VIP's, een technische en een huishoudelijke commissie, opera-

Tevreden neemt Willy Walbeek het apport van haar Soof van de Waterlandspolder in ontvangst

tionele ondersteuning, een elektricien, dierenartsen, een arts en bhv'ers, een veiligheidsteam, fotografie en nog veel meer andere vrijwilligers. Vrijwilligers, dat zijn het allemaal, en hier is dan ook een groot compliment op zijn plaats. Met elkaar hebben zij een fantastisch evenement neergezet!

Het feest is compleet door een flinke variëteit aan rassen; er staan maar liefst 14 rassen aan de start. Het is geen record, in 2004 stonden er 15 rassen op de Nimrod, maar het is wel het grootste aantal in 19 jaar. Dat is bijzonder, en dat is mooi.

De proeven

Met de handige plaatjes in het programmaboekje kan eenvoudig met google maps de lengte van elke lijn worden bepaald, exclusief de slepen dan. Na enig puzzelwerk en checks bij

de helpers blijkt de langste lijn 140 meter te zijn. De negen apporten die voor het felbegeerde AA-diploma meetellen, zijn tussen de 70 en 140 meter. Iedereen die op MAP A-niveau traint, kan denken 'appeltje-eitje' of 'is dit nu een Nimrod of een MAP A?' Nou, op naar veel AA-diploma's dan maar! De praktijk blijkt weerbarstiger. De proeven van deze Nimrod tonen maar weer aan dat er echt geen lijnen van 350 meter nodig zijn om tot een absolute winnaar te komen. Sowieso zijn dat soort afstanden een beetje onwijs, is een veel gehoorde opmerking langs de kant. Weinig praktijkgericht ook, en niet fair voor alle rassen. Want de Nimrod is en blijft een wedstrijd voor alle rassen.

Maar waar zit dan de complexiteit? We nemen elke proef door, want er is altijd meer dan wat je ziet en wat in het programmaboekje staat.

Wilma Kesselring met Golden retriever Dazzle (Sparkling Sapphire of Eager Spirit). Wilma was in 2013 ook Nimrod deelnemster, destijds met de oma van Dazzle.

Nimrod 2023

Brabantproef (proef A)

U bent bij een jager gevraagd, omdat er een gans is geschoten die niet voldoende hagel kreeg en is gaan lopen. De jager legt u uit waar hij de gans heeft zien neerkomen (1) en vraagt u om uw hond zo snel mogelijk hierop in te zetten. Hij geeft daarbij aan dat eerder op de dag een andere hond al een ziek stuk wild langs de bosrand heeft geapporteerd. Nog voordat u uw hond kunt inzetten, hoort u een schot. Een jager die achter het boothuis is geposteerd heeft een eend geschoten. Het blijkt een goed geweer te zijn en u ziet de eend uit de lucht vallen (2).

U zet uw hond in op de zieke gans. Nadat uw hond deze heeft binnengebracht, vertelt de jager dat er eerder een konijn is geschoten dat nog niet gevonden is. Het moet ergens recht in de dekking liggen (3). U mag het konijn en de eend ook door uw hond laten halen.

Zes combinaties behalen een voldoende. Wat is de bottleneck in deze proef? Adrie van den Berg, een van de helpers bij deze proef, geeft uitleg.

Esther Vlerken 'zet' haar Lab Movenne Flower Girl in de hoogste concentratiestand

Roger van de Wauw dirigeert het waterwerk van zijn Heidewachtel Falco van de Chesannehof

Frits Rooijackers zet zijn DSK Haico v/d Waltakke in bij proef A

“Het venijn zit vooral in de verleiding. Er ligt nl. een verleidingsloop halverwege de eerste lijn, naar het bos. De lijn vooruit is daarom al moeilijk. Meerdere honden hebben hier al extra commando's nodig. Verder blijkt het over water gaan naar het tweede apport lastiger dan vooraf gedacht. Meer honden dan je zou verwachten op dit niveau gaan niet te water. Nu moet gezegd worden dat aan beide zijden de kanten niet makkelijk zijn, maar het is ingetraind met verschillende rassen, het is te doen. Zelfs het derde apport is geen eenvoudig zoekapport. De instap het bos in is lastig. De hond moet eerst door dichte dekking om erin te komen. Daarbij staat de wind richting de Linge dus de hond moet wel eerst genoeg diepte pakken om bij het konijn te komen. Tot slot is het terrein zwaar; het is erg nat.”

Verder vertelt Adrie dat er natuurlijk altijd de druk van de Nimrod is. Voorjager en hond staan hier anders dan op een andere wedstrijd. Hij is zelf ervaringsdeskundige; hij stond met zijn Heidewachtel op de Nimrod van 2022. Hij kent het gevoel: “Verwachtingen spelen ook een rol. Eigenlijk is op de Nimrod staan al de prijs. Een beker of diploma doen niet ter zake, aldus Adrie. Zo wordt het alleen niet door iedereen

gezien, en dan kan een resultaat al snel tegenvallen. Het is wijs als je als voorjager reële verwachtingen hebt. De proeven van deze Nimrod zijn fair, zijn te doen. Extra complicatie is nu wel dat de tijd korter is, slechts 12 minuten per proef. Iedere fout wordt hierdoor harder gestraft, omdat er te weinig tijd is om veel te corrigeren. Dat is ook het mooie van de hondensport.”

Achter de schermen

Op de dag zelf is het voor een helper

niet een kwestie van een beetje apporten gooien of neerleggen. Adrie: “Zodra de proef bedacht is, wordt deze getest, of ingetraind zeggen we dan. Met het gehele team wordt dan bekeken of er nog bijstelling nodig is. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de positie van de zinger-winger, je wilt tenslotte niet dat de eend in een boom blijft hangen. En moet het apparaat wel of niet een 'kwaakje' geven. De scheidslijn tussen te makkelijk en te moeilijk is dun. Met het team hebben we steeds de zorg gehad of het niet te makkelijk is. Een proef moet onderscheidend zijn. Verder moet er overal een back-up plan voor zijn. Als de eend te ver afdrijft, krijg je ineens een andere proef en dat is niet de bedoeling. Er wordt dus steeds een eend tussen de lokkers gegooid als de eerste eend is afgedreven. Of als de zinger-winger weigert, dan moet er worden

Jeroen Paulus is een liefhebber van de Vizsla draadhaar. Met zijn 4e Vizsla, Zoldmali Penge, is het gelukt om op deze Nimrod te staan

gegooid. Het is dan een kwestie van snel schakelen. En op het geweer zitten altijd twee patronen, voor het geval dat. Dan is ook nog de modernisering toegeslagen: een van de helpers op de sleep heeft een live verbinding met de keurmeester. Dat moest natuurlijk goed getest worden."

Hij vervolgt lachend vol trots: "Mijn hond heeft de meeste apporten van de dag op zijn naam staan. De hele dag door haalt hij de eenden uit het water die blijven liggen of afdrijven."

Terugblik

Terugkijkend op de dag meent Adrie

dat het een mooie dag is geweest op een prachtige locatie, en met een mooie samenwerking met het team. "Het was gezellig, de teamspirit zat er vanaf dag 1 goed in. Keurmeester Cor Nijssen had nog een extra dag georganiseerd om nog eens alles door te nemen. Dankzij de goede voorbereidingen was de dag zelf relaxt, en er is niets misgegaan."

Wel had hij meer voldoendes verwacht. Hij legt uit: "De inzet op het tweede apport viel tegen. De volgorde van de apporten maakt natuurlijk uit; een andere volgorde had tot een andere uitslag geleid. Maar het belangrijkste is na-

tuurlijk het meedoen, vergelijk het met de Olympische Spelen, en dan moet je reële verwachtingen hebben, met welk ras je er ook staat. De Nimrod is juist mooi omdat het een rassenfestijn is."

Adrie sluit af met mooie en wijze woorden: "Vier dat je er staat, in plaats van teleurgesteld zijn dat er wat mis is gegaan!"

Gelderlandproef (proef B)

Een jager komt u ophalen en u loopt met uw hond los naast u met hem mee. Terwijl u met die jager meeloopt, roept hij opeens 'tire haut'. U stopt en ziet dat een jager een duif schiet die op het open veld valt. Samen met de jager loopt u verder totdat u bij een andere jager aankomt. Deze vertelt u dat hij een gans heeft geschoten die wel hagel kreeg, maar schuin aan de overkant van de Linge is geland en daar is gaan lopen (1). Hij wil dat u uw hond zo snel mogelijk op de gans inzet en vraagt u om de eerder geschoten duif te negeren. Als uw hond de gans heeft binnengebracht, blijkt dat de duif op het veld al is geraapt. Aangezien uw hond die gans zo mooi heeft geapporteerd, vraagt de jager u om uw hond uit te sturen voor een apport op een meerkoet (2) achter de hoge bomen.

U zet uw hond daarop in. Onderweg naar het apport passeert uw hond een visser die op de steiger zit. Deze blijkt geen sympathie te hebben voor de jacht en laat dat luidkeels horen. Zodra uw hond terug is met de meerkoet, vraagt de jager u om uw hond in zetten op een duif die al eerder op de dag was geschoten. De jager kan redelijk nauwkeurig de plek van die duif (3) aangeven.

Slechts vier combinaties behalen een voldoende. Het is de moeilijkste proef van de dag. Waar zit dat in, wat is de nekkenbreker? Marijke op de Weegh vertelt over de ins en outs.

"Het moeilijkste van deze proef is dat de hond schuin over water gestuurd moet worden naar de start van de sleep. De

Een droom die werkelijkheid wordt; als toeschouwer droomde Reinier van Egmond ervan om aan de Nimrod deel te kunnen nemen. Op de 11e van de 11e behaalde hij met zijn Labrador Sita een hele mooie 3e plaats!

meeste honden gaan recht over water, of worden recht overgestuurd om de duif bij de jager te negeren. En dan maar hopen dat de hond bij de sleep komt want hij is op dat veld niet meer zichtbaar voor de voorjager. Maar dat werkt niet. Dan komt de hond op een houtwal, en daarachter op een grote wei. Die hele wei moet dan worden afgezocht en dat kost veel te veel tijd. De voorjagers die hun hond schuin over water krijgen, doen het goed. De sleep zelf is niet heel ingewikkeld, 120 meter rechttoe rechtaan, over de dijk. Overigens komen sommigen wel per ongeluk op de sleep, maar zij hebben dan al zoveel tijd verloren dat ze niet meer aan de andere apporten toekomen."

De visser bij het tweede apport maakt weinig indruk op de honden. De moeilijkheid daar is vooral dat de honden achter de bomen over water moeten en daar pas verwaaiing krijgen. Veel honden blijven bij de bomen in de begroeiing hangen. Bij het derde apport valt het tegen dat sommige honden moeite hebben om over de valplek van de eerste duif te komen.

Achter de schermen

Marijke is de enige sleper. Ze heeft het druk, en het soppen door de modder maakt het werk niet makkelijker. De keurmeester ziet het en wil hulp inscha-

kelen. "Niks ervan", zegt Marijke, "deze klus maak ik zelf af!" Ze is door de wol geveerd als het om de Nimrod gaat. Niet alleen is ze al drie keer helper geweest, ze is ook twee keer deelnemer geweest met Golden Retrievers.

Op basis van haar ervaringen en de bevindingen van deze Nimrod geeft ze nog wat adviezen mee. Marijke: "Schuin over water mag niet ontbreken in de training. Verder blijkt de verleidingsduif ook erg lastig. Hier mag -of moet- meer op getraind worden. Veel honden stoppen simpelweg met luisteren omdat ze de duif niet uit hun hoofd kunnen zetten. Dat kost veel extra commando's en vooral tijd."

Flatcoat Benji (van Ivo van Kempen) scant de omgeving van proef C

Terugblik

Tijdens de voorbereidingen leek de proef goed te doen. Toch valt dat tegen. Marijke, voorzichtig: "Het lijkt erop dat het niveau over de gehele linie genomen niet heel hoog is. Het valt bv. tegen dat een eenvoudige sleep slecht gelopen wordt. Tijd is voor enkele combinaties echt een vijand; met de gebruikelijke 15 minuten hadden naar schatting zo'n vier extra combinaties een AA-diploma kunnen behalen. Verder moeten we niet vergeten, met drie retrievers in de top 3, dat het toch retrieverproeven zijn. Retrievers moeten er harder voor werken omdat er veel meer concurrentie is. Zij moeten eigenlijk twee MAP's winnen om voldoende punten te behalen. Door dat voortraject krijg je automatisch betere honden. Je ziet het ook bij deze proef: vier combinaties hebben een voldoende, en het zijn allemaal retrievers.

Er is mijns inziens wel iets om over na te denken. De wedstrijd staat open voor alle rassen, en de beste van het ras mag meedoen. De proeven moeten dan ook wel haalbaar zijn. Het is tenslotte geen visitekaartje als vele rassen het niet halen. De afstanden zijn nu beschaafd,

Jantine Veldhuysen, draadhaar Emmy en de uitleg van Cor Nijssen bij proef A. Het ontbrak Jantine niet aan meege-reisde back-up...

maar in Biddinghuizen, en langer geleden in Utrecht, was dat waanzin. Er zit veel verschil in. Persoonlijk had ik liever gezien dat er geen jubileumproef was, en gewoon 15 minuten per proef.”

Zeelandproef (proef C)

U staat op post in een veld met schuin rechts voor u een jager in een hut met een kraaiénstal. Er staat ook een jager aan het eind van het veld voor de greppel. Een van deze jagers had gisteren nog achter die greppel een ree geschoten, waarvan mogelijk nog wat zweet daar ter plaatse aanwezig is.

Terwijl een jager al peuterend langs deze greppel loopt, weet de jager in de hut diverse stukken te schieten. Deze worden direct door de jager zelf geraapt. Dan komt vanachter de greppel een fazant op die de jager daar met een mooi schot uit de lucht weet te plukken (1). Hij peutert nog wat verder en al snel komt een haas op de lopers. Hij schiet op het haas (2), maar weet deze niet voldoende te raken en het haas verdwijnt in de greppel. De jager roept direct ‘hond los!’ U zet uw hond hier meteen op in. Zodra uw hond zichtbaar met het haas in de vang op het veld verschijnt, komt er een kraai over. De jager in de hut schiet hierop en u ziet dat het een goed schot was. De kraai valt goed te markeren op het veld (3). Nadat uw hond het haas heeft binnengebracht, laat u uw hond ook de beide andere stukken wild ophalen.

Vijf combinaties behalen een voldoende. Wat maakt deze proef complex? Cora van der Weele, een van de helpers bij deze proef, vertelt.

“We hebben een eerlijke proef neergezet, zonder poespas, overeenkomend met een echte jachtsituatie. Wat opvalt, is dat de eerste groep het beduidend beter doet dan de groepen erna. Een belangrijke oorzaak is dat er op verschillende plekken valse sporen ontstaan, vooral rond de sleep. Verder speelt wellicht vermoeidheid mee, en ook draait de wind een beetje gedurende de dag.”

Achter de schermen

“De apporten op onze proef variëren van 100 tot 125 meter, exclusief sleep. De sleep is 380 meter, en loopt in twee rechte lijnen. Tijdens het intraineren deed de snelste hond deze proef in zes minuten. De proef is nog wel iets aangepast; de kraai lag in eerste instantie te dichtbij. Hoe het tijdens het intraineren gaat, zegt natuurlijk niet alles, want op de dag zelf spelen er ook zenuwen mee, en de ene dag is de andere niet. En ook, de ene hond is de andere niet. De Nimrod is er voor alle rassen en dat moet wat mij betreft zo blijven! Alle rassen

hebben specifieke eigenschappen en het is mooi om ze aan het werk te zien. De strijd om er te komen, is spannend. De lat ligt hoog, en dat maakt het heel erg knap dat ook een Epagneul Breton en een Ierse Waterspaniel zich hebben weten te plaatsen. Dit past mooi bij de gedachte van de Nimrod om alle jachthondenrassen te laten zien, mits gekwalificeerd natuurlijk.”

Terugblik

Marijke is er ook aan het einde van de dag nog steeds van overtuigd dat het een eerlijke proef is.

Na haar Nimrod titel in 2010 met Beau nam Femke Jansen dit jaar deel met de kleinzoon van Beau, Akili

Lieuwe Dirk Douma en Nova Scotia Duck Tolling retriever Huey (Alba Nuadh Gwenny's Working Secret)

En toch: "Enkele honden missen de kraai, wat een eenvoudige markeer lijkt. Sommigen luisteren in het geheel niet meer om nog bij die kraai te komen. De sleep blijkt ook lastiger dan gedacht. Enkele honden komen er niet op, en een breekt zelfs af op 15 meter voor het haas, zo zonde! De fazant wordt ook niet door elke hond gevonden, terwijl ook dit een markeer is. Wat mij, en het hele team, ook opvalt, zijn de verschillen in voorjagen. Een combinatie steekt er met kop en schouders bovenuit, een prachtige balans tussen appèl en zelfstandigheid. Terwijl de hond van een andere combinatie alleen maar werkt op de fluit en de zelfstandigheid verloren lijkt te zijn. Die verschillen maken het tegelijkertijd ook weer mooi; het is tenslotte een sport."

Cora helpt voor het eerst op de Nimrod, maar is een doorgewinterde helper in Zeeland. "Ik vind het heel leuk om dit vanuit Zeeland te doen, met het eigen team. Het team was al op elkaar ingespeeld en de gehele voorbereiding is dan ook vlekkeloos verlopen."

Jubileumproef, toch geen scherprechter

En dan is er nog de jubileumproef, de 'Frans baron van Verschuerproef'. De proef is een soort barrage voor alle deelnemers die alle apporten hebben binnengehaald. Qua moeilijkheidsgraad niet van het hoogste niveau, een markeer en een zoekapport, maar aan het einde van een lange dag is dit een mooie scherprechter.

Egmond met Sita le Timbre d'Or wordt 3e in het klassement.

Nabeschouwing

Voor, tijdens en na het evenement zijn er vele vragen, aannames en klachten te horen. Dat hoort een beetje bij Nederland, iets met beste stuurder of 17 miljoen scheidsrechters.

Al voor de 11e van de 11e is bekend dat er 12 minuten per proef de tijd is, in plaats van de gebruikelijke 15 minuten. Heeft dat te maken met wat

Amerikanen 'kijken naar het groeien van gras' noemen als het over de 10 km in het langebaanschaatsen gaat, oftewel duren de proeven te lang voor (nieuw) publiek? En waarom is er eigenlijk voor de zaterdag gekozen? Wilde de CJP meer publiek trekken?

En dan zijn er nog de klachten over proef B, dat men niets kan zien. Ik doe een fact check bij Jan Mastenbroek, lid

Alleen... er is maar één combinatie die alle apporten binnen heeft, Rinus Biemans met Timberland's Yuna. Hij is hiermee de winnaar van de Nimrod. Wat nu? Er wordt besloten dat ook degenen met acht apporten de proef mogen doen. Joep Brosky wint met Didas met afstand de jubileumproef en wordt daarmee 2e, en Reinier van

Joep Roojakkers stuurt zijn Epagneul Breton Joujou uit terwijl keurmeester Jan Mastenbroek klaarstaat voor de beoordeling

Na proef B wordt Jan van Overdijk met zijn langhaar Dora opgevangen door zijn supporters

CJP en keurmeester, die klip en klaar is over de aannames: "De zaterdag is puur praktisch gekozen vanwege de bereikbaarheid van het landgoed. Over de tijd per proef kan ik ook helder zijn. Het schema is al jarenlang krap, en voor deze editie wilden we ook nog eens 21 deelnemers toelaten, dan moet er ergens geschrapt worden. Proef B is inderdaad minder goed te zien; dat heeft te maken met vergunningen en het vrijhouden van paden voor nood-

diensten. We hebben als organisatie met vele aspecten te maken die niet altijd zichtbaar zijn voor publiek. Ga er maar vanuit dat we tot het uiterste zijn gegaan om een mooi evenement neer te zetten!"

Nog enkele kanttekeningen

Van publiek gesproken, er zijn opvallend veel first-timers, die stuk voor stuk concluderen dat ze in het groen hadden moeten komen, of een Burberry-jas

en Dubarry laarzen missen. Het nieuwe publiek is regelmatig onder de indruk aan de ooh's en aaaah's te horen. Een hond die zomaar 100 meter doorloopt zonder te snuffelen en gaat zitten als de baas fluit, is natuurlijk ook indrukwekkend. Voor 'ons' is dat al normaal, en dan is het extra leuk om dit contrast te zien.

Anders dan anders is ook de bekendmaking van de proeven. Het is een publiek geheim dat al enige jaren de proeven vooraf bekend zijn bij deelnemers. Er is nu bewust voor gekozen dat elk team alleen de eigen proef kent. Of het heeft gewerkt, zullen we waarschijnlijk nooit weten, maar goed is het wel.

Vanaf 2024 gaan we weer naar 'normaal', met drie proeven van drie apporten, 15 minuten de tijd, en 18 deelnemers.

Tijdens de spannende race om een ticket en het groeiende aantal rassen be kroop me toch de vraag wat er gaat gebeuren als zich 20 rassen plaatsen? Dit jaar plaatsten zich al 16 rassen (waarvan er dan twee bedankt hebben voor de eer) en dan ontbreken er nog wat usual suspects. Dus, Jan Mastenbroek, wat wordt dan de aanpak? "Ik kan niet namens de CJP spreken, maar als het ooit zover komt, zal ik pleiten voor het ophogen van het aantal deelnemers zodat iedereen mee kan doen!"

Ilse van der Veen (20 jaar) en haar Grote Münsterlander Emke van het Zonnebeekbos. Twee jaar terug stond zowel de moeder van Ilse als de moederhond van Emke op de Nimrod!

